

Lentotoimintaa koskevien komission asetukseen 965/2012 sisältyvien säännösten soveltamisesta Suomessa annetun määräyksen kumoaminen

Määräyksen tausta ja säädösperusta

Nyt kumottavalla määräyksellä on otettu Suomessa kansallisesti käyttöön EU-vaatimusten soveltamisen siirtymäajat, jotka komission lentotoiminta-asetus¹ ja sen myöhemmät muutokset ovat mahdollistaneet. Viraston linjauksen mukaisesti kaikki siirtymäajat hyödynnettiin täysimääräisesti. Kumottava määräys on annettu ilmailulain (864/2014) 57 §:n perusteella, jonka mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa turvallisuuden edellyttämiä tarkempia määräyksiä mm. lennon suorittamisesta ja toiminnasta lennon aikana.

Euroopan komission tavoitteena on ollut keventää lentotoiminta-asetuksen vaatimuksia ilmapallojen ja purjelentokoneiden lentotoiminnalle osana siviili-ilmailun sääntelyn yksinkertaistamista koskevaa hanketta. Tämän tavoitteen mukaisesti on jo aiemmin annettu ilmapallojen lentotoiminnasta asetus (EU) 2018/395², jonka perusteella ilmailumääräystä GEN M1-1 viimeksi muutettiin vuonna 2018 ilmapalloja koskevien siirtymäaikojen poistamiseksi. Samalla määräyksessä jatkettiin purjelentotoimintaa koskevia siirtymäaikoja 8.4.2020 asti muutosasetuksen (EU) 2018/394³ mukaisesti.

Komissio on 20.12.2018 antanut täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/1976 purjelentokoneilla harjoitettavaa lentotoimintaa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä. Asetusta aletaan soveltaa kuuden kuukauden kuluttua sen voimaantulosta eli 9.7.2019 alkaen. Täytäntöönpanoasetuksen vaatimukset perustuvat lentotoiminta-asetuksen yleisiin sääntöihin, mutta niitä on purjelentotoimintaa varten kevennetty. Tavoitteena on ollut varmistaa vaatimusten oikeasuhteisuus ja riskiperusteinen lähestymistapa. Purjelentotoiminnan viranomaisvalvontaan sovelletaan kuitenkin edelleen lentotoiminta-asetuksen 3 artiklaa ja liitettä II (Part-ARO).

Asetus (EU) 2018/1976 korvaa soveltamispäivästään alkaen kansallisen ilmailumääräyksen GEN M1-1, eivätkä siinä mainitut purjelentotoiminnan siirtymäajat enää päde. Tästä syystä määräys kumotaan.

¹ Komission asetus (EU) N:o 965/2012, annettu 5 päivänä lokakuuta 2012, lentotoimintaan liittyvistä teknisistä vaatimuksista ja hallinnollisista menettelyistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 mukaisesti. EUVL L 296, 25.10.2012, s. 1–148.

² Komission asetus (EU) 2018/395, annettu 13 päivänä maaliskuuta 2018, ilmapallojen lentotoimintaa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 mukaisesti. EUVL L 71, 14.3.2018, s. 10–35.

³ Komission asetus (EU) 2018/394, annettu 13 päivänä maaliskuuta 2018, asetuksen (EU) N:o 965/2012 muuttamisesta ilmapalloja koskevien lentotoimintavaatimusten poistamiseksi. EUVL L 71, 14.3.2018, s. 1–9.

Määräyksen valmistelu

Määräys on valmisteltu Liikenne- ja viestintävirastossa virkatyönä, johon osallistui lentotoiminnan ja säädösvalmistelun asiantuntijoita. Hankkeesta ei poikkeuksellisesti julkaistu määräyshankepäättöstä eikä järjestetty lausuntokierrosta, sillä EU-sääntely korvaa kansallisen määräyksen kansallisista toimenpiteistä riippumatta. Näin ollen virastolla tai sidosryhmillä ei ole käytännössä mahdollisuutta vaikuttaa päätökseen määräyksen kumoamisesta.

Arvio määräyksen vaikutuksista

Kansallisen määräyksen kumoaminen selkeyttää sääntelyä. Vaikka EU-asetus syrjäyttää määräyksen joka tapauksessa, on tärkeää, ettei ilmailumääräyskokoelmassa anneta vanhentunutta tietoa purjelentotoiminnan siirtymäajoista. Muutoin vaikutukset viranomaisen ja asiakkaiden toimintaan johtuvat komission täytäntöönpanoasetuksesta 2018/1976.

Suomen ilmailumääräyskokoelmassa ei ole ollut erillistä määräystä purjelentokoneiden lentotoiminnasta. Purjelentokoneisiin on sovellettu määräystä OPS M8-6, Purjelentokoneiden vähimmäisvarustus, sekä yhteiseurooppalaisia lentosääntöjä (SERA, komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 923/2012). Muiden kuin EASA-perusasetuksen⁴ liitteessä I tarkoitettujen purjelentokoneiden osalta uusi asetus 2018/1976 on korvannut myös määräyksen OPS M8-6. Tästä syystä määräystä OPS M8-6 olisi tarpeen muuttaa, tai kansallisen sääntelyn alaiset purjelentokoneet voitaisiin sisällyttää määräykseen OPS M2-11, Lentotoiminta kansallisen sääntelyn piiriin kuuluvilla ilma-aluksilla.

Määräyksen aikataulu

Kumoamismääräys annetaan 27.6.2019 ja se tulee voimaan 9.7.2019, samanaikaisesti kun komission täytäntöönpanoasetusta 2018/1976 aletaan soveltaa.

Määräyksestä viestiminen

Lopullinen määräys julkaistaan Finlex-säädöstietopankissa ja Traficomin ilmailumääräyskokoelmassa. Määräyksen muuttumisesta tiedotetaan viraston kotisivuilla, sähköpostitse ilmailun sääntelyn jakelulistalle ilmoittautuneille sekä kohdennetusti purjelentämisen sidosryhmille.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1139, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2018, yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan unionin lentoturvallisuusviraston perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 2111/2005, (EY) N:o 1008/2008, (EU) N:o 996/2010, (EU) N:o 376/2014 ja direktiivien 2014/30/EU ja 2014/53/EU muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 552/2004, (EY) N:o 216/2008 ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3922/91 kumoamisesta. EUVL L 212, 22.8.2018, s. 1–122.